

Skýringar bls. 1

- 1) **Samsteypusöfn** teljast þau söfn sem þjóna bæði sem almenningsbókasöfn og skólasöfn. Sé hlutaðeigandi safn samsteypusafn þarf einnig að fylla út Ársskýrslu um skólasöfn.
- 2) **Útibú eða útlánsstaðir á vegum safnsins.** Skýrir sig að mestu sjálfst hvað átt er við, nema helst að hver einstakur bókaþill er talinn einn útlánsstaður, en ekki hver viðkomustaður.
- 3) Hér er t.d. átt við hvaða hreppum, kaupstöðum, þéttbýliskjörnum, stofnunum vistmönnum starfsfólki), skólum (nemendum, kennurum), safnið þjónar.
- 4) **Starfsfólk.** Tölur skulu sýna fjölda starfsfólks í árslok. Hér er átt við allt starfsfólk á vegum hlutaðeigandi stjórnunareiningar (aðalsafn, útibú og útlánsstaði).
- 5) **Aðrir.** Hér er átt við alla sem starfa við stofnunina en hafa enga bókasafnsfræðilega menntun. Sjálfboðaliðar eru ekki taldir með.

Skýringar bls. 2**SAFNGÖGN ALLS OG AÐFÖNG Á ÁRINU**

- 6) **Safngögn alls og aðföng á árinu.** Hér er átt við safngögn og aðföng allrar stjórnunar-einingarinnar (þ.e. aðalsafn ásamt útibúum og útlánsstöðum) **sem eru til notkunar fyrir lánbega.**
Til **aðfanga á árinu** teljast öll safngögn sem bætast við á árinu, hvort sem þau eru **keypt** til safnsins, **gefin** til þess, fengin í ritaskiptum eða á annan hátt.
- 7) **Eining/eintak** er talin eftir því sem við á, bækur, árgangar/bindi. Heilir árgangar/bindi af tímaritum sem safnið á hvort sem þeir eru innbundnir, í hylkjum eða í möppum eru taldir með í bókaeign (flokka-, skáld- og barnabækur).
- 8) **Flokkabækur** teljast allar bækur aðrar en skáldsögur og barnabækur. Til flokkabóka teljast þannig auk fræðirita m.a. ljóð, leikrit og ævisögur.
- 9) **Barnabækur** teljast þær bækur sem hafðar eru frammi á barna- og/eða unglingadeild, í barnakrök eða ætlaðar börnum og unglingum.
- 10) **Önnur safngögn.** Þegar nýsigögn eru talin, telst hvert eintak ein eining. Þá skiptir ekki máli í hvornig formi eintakið er eða í hve mörgum hlutum. T.d. telst hljóðbók, sem er til í tveimur eintökum í safni, einn titill og tvær einingar, burtséð frá því hvað hún er á mörgum snældum. Sama má segja um skyggjur, þar er sérhver skyggjuflokkur talinn sem ein eining en ekki hver einstök skyggja. Einnig gagnasamstæður, þar er hver samstæða t.d. bók/snælda talin ein eining.
Til **margmiðlunardiska** teljast allir CD-ROM, DVD o.þ.h.
- 11) **Tímarit - dagblöð.** Hér er átt við þann fjölda **titla** tímarita og dagblaða sem safnið hefur fengið á árinu og áskriftir sem eru í gangi í lok árs. Rafræn (on-line) tímarit eru talin hér en ekki tímarit á CD-ROM. Allir CD-ROM diskar eru taldir með „öðrum safngögnum“.

ÚTLÁN SAFNGAGNA

- 12) **Útlán safngagna.** Hér er átt við lán út úr safni. Talið er í bindum/einingum. Endurnýjuð lán eru líka talin með. Einnig ef um er að ræða afrit/ljósrit af safngögnum. Ljósrit skulu talin í einstökum verkum, t.d. tímaritsgreinum, köflum úr bókum, en ekki síðum.
Þar sem um er að ræða aðalsafn með útibúum og útlánsstöðum er heildartala útlána allrar stjórnunareiningarinnar .

Skýringar bls. 3

- 13) **Millisafnalán** er það kallað er bókasafn útvegar notanda rit eða önnur safngögn að láni úr öðru bókasafni eða lánar öðru bókasafni rit eða önnur safngögn. Ennfremur telst það millisafnalán að fá eða láta í té ljósrit af prentuðum gögnum (t.d. ljósrit af tímaritsgreinum eða einstökum köflum úr bókum). Ljósrit skulu talin í einstökum verkum, t.d. tímaritsgreinum, köflum úr bókum en ekki síðum. Athugið að millisafnalán teljast ekki lán innan einnar og sömu stjórnunareiningar, t.d. lán milli aðalsafns og útbúa þess eða útlánsstaða.
Hér skulu einnig taldar þær **hljóðbækur sem Blindrabókasafn Íslands** hefur framleitt og lánað söfnum til endurútlána fyrir einstaka notendur í stofnunum og heimahúsum.

LÁNÞEGAR - SAFNGESTIR

- 14) **Lánþegar.** Átt er við þann fjölda lánþega sem hafa fengið lánuð safngögn á árinu.
- 15) **Fjöldi gesta í safni á árinu.** Erfitt getur verið að gefa upp nákvæma tölu gesta, en bókavörðum er bent á að nota stikkprufur til að áætla fjölda gesta (telja gesti sem koma einhverja fyrirfram ákveðna daga eða vikur á ári og finna út áætlaða tölu út frá því).
Hér með eru taldir þeir gestir sem koma t.d. til þess að lesa tímarit, nota tölvur eða á sýningar og sögustundir.

UPPLÝSINGAÞJÓNUSTA

- 16) **Upplýsingaþjónusta** er almennt nefnd sú starfsemi bókasafns sem beinist að upplýsingamiðlun til notenda.
- 17) **Fyrirspurnir.** Til fyrirspurna teljast ekki beinar leiðsöguspurningar (t.d. hvar er spjaldskráin?, hvar eru ævisögurnar?) heldur t.d. beinar staðreyndaspurningar sem bókavörður flettir upp svarinu við fyrir notanda í spjaldskrá eða öðrum gögnum safnsins, (t.d. hvar er Jón Sigurðsson fæddur? Á safnið bókina: Eg Claudius?).
- 18) **Heimildaleit.** Bókavörður leitar heimilda fyrir notanda um ákveðið efnissvið (t.d. finnur heimildir um tiltekinn rithöfund, tiltekna sveit á Íslandi eða hvernig standa skuli að stofnun félags).
- 19) **Heimildalistar.** Bókavörður tekur saman lista fyrir notanda yfir heimildir um ákveðið efni (t.d. allt sem hlutaðeigandi safn á og getur útvegað um tiltekinn rithöfund, fiskveiðar við Ísland eða bílaviðgerðir).

ALMENNINGSADGANGUR AÐ UPPLÝSINGATÆKNI

- 20) Hér er átt við það hvort **notendur safnsins** geti leitað í tölvuskrá safnsins, geti flakkað á vefnum, notað ritvinnslu eða töflureikna o.s.frv.

Skýringar bls. 4

REKSTRARREIKNINGUR BÓKASAFNS

- 21) **Rafrænar upplýsingar.** (Electronic information resources.) Undir þennan lið færast hugbúnaður fyrir notendur safnsins og allar tegundir af rafrænum upplýsingum t.d. áskrift af rafrænum tímaritum og kostnaður af vefnum.
Vélbúnaður er ekki færður hér né kostnaður við tölvukerfi safnsins.
- 22) **Pappír og ritföng.** Undir þennan lið færast ýmis skrifstofugögn s.s. ritföng, pappír o.þ.h., ennfremur útlánskort, bókavasar, útlánsskirteini, spjaldskrárspjöld o.þ.h.
- 23) **Tölvuvæðing.** (Automation.) Hér kemur kostnaður við tölvuvæðingu safnsins, nettengingar, t.d. Fengur og viðhald.
Margmiðlunardiskar fara í liðinn Rafrænar upplýsingar og kaup á vélbúnaði fer í liðinn Tölvu-búnaður í Eignabreytingum.
- 24) **Önnur þjónustukaup.** Hér koma auglýsingar, akstur, ferðastyrkir, námskeið o.s.frv. (407-430)
- 25) **Athugasemdir.** Undir þennan lið komi t.d. fréttir af byggingarframkvæmdum eða flutningi safns í nýtt húsnæði, breytingar á rekstri, gjafir o.s.frv.